

Finansdepartementet

Oslo 27.01.2023

Svar på høyring om framlegg til nasjonalt program for offisiell statistikk for perioda 2024–2027

Norsk Komponistforening merkar seg ønskje om innspel til programmet for offisiell statistikk som set ramma for den offisielle statistikken i Noreg for 2024–2027.

Naturleg nok er vi som foreining særleg opptekne av å setje lys på musikklivet generelt, og dei institusjonane som har handa om kulturarven vår innan framføring av norsk musikk spesielt. Det rapporterast på jamstilling, representativitet og mangfold når det gjeld kven som vert tilsette i sjølve institusjonane, men ikkje i særleg detalj på den musikken dei same institusjonane vel å setja opp. Det finnast beint fram lite fakta og tal på repertoarområdet, og det som finnast har ikkje ein kvalitet og ei djupne som gjer det egra til å byggje gode politiske og forvaltningsmessige avgjelder på for musikkfeltet.

Dei overordna signala for styring i frå Stortinget, Kultur- og likestillingsdepartementet (KUD) og regjeringa er klare. Dei ligg i tildelingsbreva til Kulturdirektoratet for 2022, kulturlova, kulturådlova og i kulturmeldinga Meld. St. 8 (2018-2019) Kulturens kraft – kulturpolitikk for framtida.

Desse styringsdokumenta trekkjer fram eit ønske om utvikling gjennom nyskaping, effektiv og kunnskapsgrunna forvaltning, tilgang for alle, mangfold og balanse i kjønn. Ei slik utvikling er vanskeleg å måle eller arbeide vidare med på repertoarsida av di det ikkje, per i dag, blir rapport grundig på desse parametrane.

Til dømes; frå tildelingsbrevet til Kulturdirektoratet ser ein at dei treng nøyaktige målinger og rapportering inn til seg innan fleire av desse områda for si eiga styring, men òg for dialogen dei skal ha med KUD. Jamfør tildelingsbrevet sine pkt: 1.2, 2.1.2, 2.1.7, 2.2.3, 2.2.8, samt krava i vedlegga 1, 5 og 7.

Slik det no er, kan ikkje Norsk Komponistforening sjå at slike målinger av kva og kor mykje musikk ein spelar og av kven, ligg føre. Kulturdirektoratet kan slik vi ser det ikkje med kvalitet rapportere vidare på mangfaldet, balansen i kjønn og nyskapinga i repertoaret til institusjonane. Med det manglar òg KUD ei god oversikt over situasjonen, men enda verre, utviklinga over tid for dei parametrane for styring dei sjølv har gjeve i høve repertoaret til institusjonane.

I endringane i statsbudsjettet for 2022 under Kultur- og likestillingsdepartementet, Prop 24S, i frå regjeringa vart avsetninga til rapportering, kvalitet og evaluering kutta og ført over til andre postar i budsjettet. Jamfør; Prop 24S side 2, Kap. 323 Musikk og scenekunst

«Post 01 Driftsutgifter: Bevilgningen på posten skal blant annet dekke evaluatings- og kvalitetssikringsarbeid på musikk- og scenekunstområdet. Det er ikke igangsatt evalueringer

på området i 2022. Bevilgningen på posten foreslås på denne bakgrunn redusert med 3,2 mill. kroner,»

og Kap. 325 Allmenne kulturformål, Post 01 Driftsutgifter.

«Post 01 Driftsutgifter: Bevilgningen på posten skal blant annet dekke evaluatings- og kvalitetssikringsarbeid og enkelte fellestiltak på kulturområdet i departementets regi. Det er gjennomført færre fellestiltak enn forutsatt i 2022. Bevilgningen på posten foreslås på denne bakgrunn redusert med 2 mill. kroner.»

Slik det no er får departementet tal som ikkje er godt nok kvalitetssikra men berre er grunna i institusjonane si eiga sparsame rapportering, og midlane for kvalitetssikring og evaluering i 2022 har ikkje blitt nytta, og seinare kutta

Vi har sjølv i fleire år spela inn framlegg om å styrke rapporteringa på området som handlar om norsk repertoar og musikk i store norske musikkinstitusjonar. Innspela har vore gjeve både til Kulturdirektoratet og direkte til Kultur- og likestillingsdepartementet. Framleis er det slik vi ser det manglande nøyaktigheit i definisjonar, manglande kategoriar, avvik i rapportering og liten kvalitet i mange av tala.

Til dømes så veit vi ut i frå tala dei store institusjonane rapporterer til Kulturdirektoratet at populærmusikalske og tradisjonelle verk i arrangement spelt av orkestera vert kategorisert som symfoniske samtidsverk. Dette gjev eit unøyaktig bilet av dei faktiske framføringane og mengden nyskaping som faktisk går føre seg innan institusjonane, som vert problematisk når Kulturdepartementet i neste omgang nyttar dette som grunnlag for framstillinga av aktiviteten på området i statsbudsjettet. Den faktiske situasjonen, som viser kor lite symfonisk samtidsmusikk desse institusjonane eigentleg spelar, vert på denne måten gøynd, på same tid som talla brukast som argument for tilskot.

Norsk Komponistforening ser nyskaping, representativitet, tildelingar grunna i kunnskap, jamstilling, mangfold og utvikling som sentralt for musikkfeltet. Difor har vi tidlegare laga våre eigne repertoarundersøkingar, og målte her grada av nyskaping, balanse i kjønn, mangfold og representativitet, og geografisk opphav i institusjonane og orkestera sine repertoar og samansetting av tilbod i musikk.I 2015– 2019 vart desse bygga på årsrapportane i bransjen og grundige gjennomgangar av konsertprogram samt dialog med dei ulike institusjonane. Undersøkinga viste store manglar.

Vi meiner ein kan gjere dette ved å svare på åtte enkle spørsmål. Desse spørsmåla svarer dei fleste institusjonane, eit stykke på veg, allereie på i sine egne årsrapportar, men svara blir ikkje nytta som grunnlag for statistikken av Kulturdirektoratet.

Om institusjonane, ensembla, festivalane og konsertarrangørane kunne rapportera på det følgjande så løyser det mykje:

- Namn på verk
- Lengda på verket i minutt
- Kor gammalt verket er
- Om det er ei urframføring
- Kjønn på komponisten
- Namn på komponist med fødselsår og år han døydde (om daud)
- Landet som komponisten verkar i/nasjonaliteten til komponisten -
- Musikalsk sjanger

Vi meiner at spørsmåla over kan være særskilt nyttige og nødvendige reiskap for rapporteringa på målområda for dei institusjonane som mottek offentleg støtte. Difor ønskjer Norsk Komponistforening at ei slik rapportering kan vurderast som ein del av det nasjonale programmet for statistikk for 2024– 2027. Det vil stø den allmenne folkeopplysninga, gje grunnlag for analysar, forsking, avgjersler og generell debatt i samfunnet. Den same rapporteringa vil også kunne gjere at til dømes Kulturdirektoratet leverer innsikt og kunnskap på musikkfeltet etter måla og krava i tilskotsbreva for 2022 og framover.

Mvh

Jørgen Karlstrøm

Styreleder Norsk Komponistforening